

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Sefer Torat emet

Abraham Josua Heschel

עשוהי מהרבא, לשה

Lemberg, 625 = 1865

חלשב תשרפ

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9406

שחבטו אס כניס דברי : וזו שהתחכם פרעה וברר לעמו על הזמן שיסירו על מחר . ובאמת זכו התפלות גדול שיחלל היום שיכרתו למחר . דהנה באמת כל איש ישראל אשר הוא בנרם ח"ו כשמתפלל אליו ית"ש ומעורר רחמינו אז תיכף נחלץ מלפניו כיון שהרחמים גוברין והדין נמתקין אז מניח נסתלק הצער וה"א להתעבב יותר וזו שהראה לו משה שמה שיסיר ה' את מכות הכפרדים מעם פרעה לא הוא בשביל שנתמלא רחמים על פרעה דבאמת כתיב באבד רשעים רינה אלא שהקב"ה עושה חפצו ורצונו של משה שהתפלל עבורם כדי שלא יהיה תפלתו ודבורו ריקס . וזו שאמר משה כדברך שאתפלל היום ואקבע זמן על מחר ומה תראה שהקב"ה עושה רצוני ויכבד יצועתו עד יוס מחר עבורי כאשר אקבע הזמן ומה תדע שאני נאמן בימו והוא באמת התפלות גדול שמתוך נסיון יכיר חשיבות משה ועיין באור החיים שדיבר קלח מזה :

בפסוק

ויאמר ה' אל משה ראה נתתיך אלקיים לפרעה ואהרן אחיך יהיה נביאך כו' . איתא במדרש שאו שערים ראשיכם וזאו פתחי עולם ויבוא מלך הכבוד לתם נקרא שמו מלך הכבוד שחלק מכבודו ליראיו מלך בשר ודם אינו נקראים בשמו . אבל הקב"ה קראו למשה בשמו אלקיים כתי"ש ראה נתתיך אלקיים כו' דשורם היבר דהשערים והפתחים של העולם המה הצדיקים שבדור דבוודאי אין אנו משיגים להבורא ית"ב"ה . לא מחסידתו ולא מגדולתו וידו הגדול והתקיפה וגבורותיו הקדושים וכל לרכי כני ועי"ז יכיר גדולת הבורא ברוך הוא אשר יש משגיח ופועל בארץ דהס פותחי השערים עליונים להריק שפע וברכה לנכנסת ישראל ושערים נקרא הצדיקים הגדולים . והקטנים נקראו פתחי עולם . והקדוש ברוך הוא נתן כמו לצדיקים וחלק מכבודו להם . מי זה מלך הכבוד ה' לבאות ר"ל אות בצבא דילי ר"ל אף שהקב"ה נתן לצדיקים כח וגדולה אעפ"כ הם מתיחסים הכח לשמו ית"ו ויודעים שאין זה כחם רק של הש"ת ב"ה וב"ש אבל אומת העולם כשנותן להם איה כבוד אז מכחישין כח וגבורה של מעלה . אבל בצבא דילי הוא לבאות ישראל הוא אות שהוא מלך הכבוד אף שחלק להם מכבודו . והשאר אינו זוכר כראוי והחכם יבין מדעתו :

פרשת בשדה

בפסוק

הנני עומד לפניך על הצור . והכית בצור וילאו מים רבים ושתה העם . הקושיוא מפורסמת האין שייך אלל הקב"ה לומר דעומד שם . הלא מלא כל הארץ כבודו וליה אחר פיו מיני . ואין יתכן לומר שעומד אלל הצור . דמשמע דהוא עומד רק במקום הזה חליה . אך השורש הדבר הוא כך . דהנה ידוע דבבי רבותינו ז"ל שאין עמידה אלא תפילה שחומר ויעמוד פנחס ויפלל . דלכאורה אינו מובן דכי לא מלינו זולת זה שום עמידה

באדם כ"א בחפלה דוקא . ובזדאי כיוונו לאיהו דבר שכל ולא כפי פטות הענין . אבל שורש הדבר הוא דבאמת דח"ו לא דיברו מן האנשים פחותי הערך . רק מן אנשי לבב השלימים ביראת ה' ובחירתו ובאלו אמרו חז"ל דאלל לא שייך עמידה כלל דכל ימיהם הם הולכים בשכלם ומחשבתו ממדרינה למדרינה ומעולם לעולם העליון כי כשהאדם רוצה לבקש סבורה כל העולמים ולבוא (לעבודות) ולעבודות האמתיות ולהיות אליו ית"ש לרץ האדם לחפש יומם ולילה ע"י התורה והמצוות וע"י ציורי אותיות ותיבות וסמיותו הקדושים וע"י מלאכיו הקדושים שבכל עולם ועולם ובכל מידה קדושה וה"א להיות כלל במעמד אחד . וזה הצדיקים נקראו מהלכים ולא יצויר כלל עמידה . זולת בחפלה דהוא הצדיק וחיבור אל הבורא ית"ש דהאדם עד שמיני לחפלת עמידה אז הולך דרך השתלשלות העולמות ע"י השירות והשתחויות ופסוקי דזמרה שאומרים אז בכל פעם משיג אדם שכל יומו דרך מידות הקדושים . אבל עינין לא הגיע לדבר אל המלך בעלמו להיות דבוק אללו ממם בלי שום מסך המבדיל והפסק וחלל חפילו של קדושה עליונה זולת אורו ית"ש אין סוף הפשוט לבד ולכן נקרא עולם האצילות שהוא מלאך אללו שהאדם עומד אללו ית"ש ממם כביכול . וזו בחפלת ש"ע שאו האדם עומד בעולם האצילות ואין שום מסך והוא מפסיק בין האדם לקונו רק אור אין סוף המקיף את האדם מכל צדדיו ולפני ה' ישפך שימו ממם משא"כ מקודם שהגיע לחפלת ש"ע אינו דבוק עם המלך . אע"ב דבחינו הוה כלל עולם ועולם . מ"ע אינו מגלה עצמותו ית"ש זולת ע"י לבושים שבכל עולם למשל כשהאדם הוא בפסוקי עמים בקרבנות אז הוא דבוק באצילות דעשי' וכן בפסוקי דמטה הוא מתקרב יותר אל עולם המלאכים והוא באצילות דעשי' וכן בצרכת יוצר הוא בעולם השרפים באצילות דעשי' אשר מגיע האדם לחפלת י"ה שהוא דבוק באצילות דאצילות ומשם אין לילך יותר כי כיון שרץ האדם (וליייר בשכלו) להחלייר בשכלו ולהיות דבוק במחשבתו בדביקות האמתיות האין הוא עומד לפני ית"ש לבדו ומעטף אותו והוא מתחיל אליו כבן המצטנע לפני אביו ומסדר בקשתו ושם לא יצטרך הליכה . ולכן נקרא הש"ע תפלת העמידה כי שם אדם עומד לפני רבו . והנה בזדאי כפי מה שאנו עושים ומקדשים את עצמינו למטה כמו כן אנו מעוררים את הרוממה למטה ואם כן כשאנו באים במדרינה של עמידה לפניו ית"ל לבד אז גם הוא ית"ש יתייבב כביכול לפנינו ור"ל כמו שאנו עומדים לפניו ומדבקים מחשבותינו אל נקודת אמנעי שהוא אלקות ית"ש שהוא שורש הכל והוא הנקודה הפימית המחי' הכל כך הקב"ה ממלאם א"ע ומעמד א"ע על נקודת ישראל שהם נקודת מחשבתו אשר בשבילם עלה ברצונו לברוא את העולמות והכל כדי להטיב לזרע ישראל והם עיקר הממשלה ואכן הראשם שמתנה הושחת העולם . שכני' הם יסוד העולמות ועבורם נברא הכל כדי לשמם ויהי ללרכי ישראל ומשעבדים

העובות הללו והסינו בשכלם שלא יזייר להם שום עבודה זולת מסירת נפש עבור עבודת שמו וזה שמרו בעלמס שעדיין אין להם מדריגה זו ואין בהם כח לעבוד במסירת נפש ולכך ויראו מאוד כי סברו בלבם שח"ו בין כך ובין כך חזרה תקומתם והם בסכנה ולכך הי' קשה עליהם פרידתם ממלרים . מחמת שבמלרים הי' קל להם לעבוד את השם בעבודה לפי כחם וערכם ולא עבודה גדולה . ח"ש מה זאת עשית לנו להוליאנו ממלרים הלא זה הדבר אשר דברנו לך חלל ממנו ונעבדה את מלרים . ר"ל שנעבוד את הש"ת במלרים . כי שם היה בקל לעבוד ח"ש כי טוב לנו עבוד את ה' במלרים . עבודה פשוטה וקלה לפי ערכינו . ממותנו במדבר משנהי' במדבר מקום שזריכין להפקיר נפשנו ולעבוד במסירת נפש . ח"ש משה אל תיראו התיצבו וראו את ישועת ד' אשר יעשה לכם היום כו' הי' ילחם לכם ואתם תמריטון ר"ל שפייס אותם ורמז להם שבזודאי יעשה להם הש"י ויעזור להם לבוא למדריגה זו של מסירת נפש כמו שהי' באמת בטוף שרדפו מלרים אחרים . ומה עשו קפץ נחשון לחוך היס תחילה והיתה יהודה לקדשו והי' להם מסירת נפש וע"ז יללו והבן :

בפסוק ויאמר ד' אל משה חניי ממסיר לכם לחם מן השמים וילא הפס ולקטו דבר יום ביומו . דהנה ידוע מזהר הקדוש דיש ב' מיני השפעות . א' מזון הגשמי אשר ממנו יזון גוף האדם וכח החיני . וב' יקרא לחם מן השמים דהוא מזון מחיות התורה דהוא רוחניות שנבלע בחיברים . ויש עוד שפע עליונה שהיא דקה מן הדקה אשר אדם מקבל שפע מן המקור של החכמה פילאי דהוא מחשבה סחימתי והנה אחת בש"ס תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מוצטח לו שהוא בן העוס"ב שנאמר הליכו' עולם לו אל תקרא הליכות אלא הלכות . דשורש הדבר כשאדם רוצה לידע איך להסתגב בכל יום איזה הנהגה טובה והאיך ידבר והאיך יעשה כל העיני' יכול להבחין כשמתחיל בששת ימי בראשית כל יום אשר יעשה בו וכל אשר נברא ומלא בזה היום דהוא לכל יום ויום שיך התנהגות אחר זה התנהגות ליום ראשון חס ליום ב' וכדומה והנה ידוע דהקב"ה לפה בתורה והסתכל בה וברא כל העולמות וא"כ כל יום ויום נגמר יצירתו בשכל התורה וא"כ בודאי גם מן התורה שאדם לומד בכל יום בזה התורה יכול האדם אשר דבק בקונו ולומד בשכל יכול להסתכל בתורה שלומד בזה היום כל התנהגות הנריך לאותו יום כיון דהכל כלול בתורה כל מיני התנהגות של כל יום ויום וא"כ ע"י שלומד בזה היום ומבין מן התורה שלומד הלכות והתנהגות של אותו יום על ידה בודאי הוא דבוק ברוחניות של התורה ובעולם העליון הקדוש והרוחניות אשר משם תלא תורה . ומזה יכול לידע כל דבר עתידות וכל סבא . וא"כ כיון דהוא דבוק בעולם העליון מוצטח לו שהוא בן עולם סבא . וזהו פי' בש"ק

בל

המסבדים כל הנבראים תחיתם לעשות בהם כרונס . וקרא הוא לור ישראל שהוא לורה של ישראל החקוקה ואלו כי הם עיקר הטורה ומחשבה שלו בתחילה . חבין מה שאומר הכתוב . חניי עומד לפניך על האור ולבטייל אני עומד שם ור"ל כמו שאתה עומד במחשבתך חקוקה אלתי מעש . כך אני שם על האור ר"ל הליור של האור ור"ל שהיא המחשבה להטיב לישראל ועבורם נבראו המסבדים וכל הדברים טובים וכל מיני השפעות טובים . העולמות זריכין לתן שפע לכנסת ישראל . ח"ש והכית ר"ל שתכס בזה הליור ר"ל שתעורר זו המחשבה עליונה חקוקת חלקות בכניי וזו וילאו מיס מעש תמשוך כל השפעות והמדים לישראל והבן ובזה יתפרש הכתוב אתם היום כולכם לפני ד' חלקיכם ר"ל שמשם רבינו מתחיל בישראל וראה שהם בחינת נלבים עומדים . ואמר התמה על מה שאתם נלבים היום הוא מחמת שאתם מדריגה גדולה לפני ד' חלקיכם שאתם קשורים בדביקות מן פני' בפנים עד ד' חלקיכם ואין שום מסך ומגדיל לכם ואתם הקדושים אל המלך . ועם לא יזייר הליכה אלא עמידה כו' והבן מאוד :

בפסוק וידבר ד' אל משה דבר אל בני ישראל וישבו ויחמו לפני פי החיות . ר"ל שיראו בני ישראל להשיב לדרך הנכונה והיה לכם חניי לפני פי החיות ויהיה ריבורם דבוק בעולם העליון אשר משם יולאים החיות לכניי והוא נקרא עלמא דיוכלא בין מגדול ובין דתפילה נקרא מגדול ע"ד הכתוב מגדול עוז שם הי' ידוע לריק ונשגב דתפלה הוא דברים העומדים ברומם עולם ובין היס הוא התורה המכונה בשם יס . ור"ל דבורים בין בתורה בין בתפלה יהיה דבוקים בעלמא ידוע לפני בעל לפון ר"ל הוא הבעל והשורש לכל הפונות וזו תחמו על היס וע"י כשאדם הוא דבוק בעולם העליון הוא נפשט תאריות והוא נבון בה וכמתעסק בעלמא העולם הגשמי ח"ש ואמר פרעה שהוא הילכה"ר נבוכים בחרץ וע"ז חף שחוקתי חת לב פרעה ורדף אחריהם נגדה בו בכל חילו ופרשו כי יטבע בתורה והתפלה והשאר חניי זוכר כראוי :

בפסוק ופרעה הקריב כו' וישאו ב"י כו' ויראו מאוד כו' ויאמרו אל משה המבלי אין קברים במלרים ואתם נבוכים כו' חלל ממנו ונעבד' את מלרים כו' לכאורה היס דברים זרים וחלילה שמבני ישראל ילאו דברים זרים גשמיים כאלה . ונראה דכוונו לדבר אחר והוא דהנה ב"י גדלו שהם במיאר גדול וזריכין לרחמים ונסים גדולים פשות להם : א' שיללו וילכו בתוך היס בשלוש וגם שהשם נקמה בשונאים . והנה זה הבינו בעלמס שאינם ח"י לגיסיס כאלה ואין להם במה לעבוד את השם על כל אור אשר יעשה להם . כי אהבה ויראה זוטרי הוא לגבי

דבר שכל
אמת דחיי
אשר לבי
דאלס ל
ומחשבת
אדם רוצה
ולעבד
עלילה ע
הקדושים
ידע קדו
יס נקרא
אח הדברים
לח עושה
והמחשבת
שכל יור
אל המ
ד המב
יו י'ש
הוא מל
זו בחס
מסך ומ
אח הא
יורה ש
חניי ה
זאת ע
זוכי ע
קיי רחמ
לוח דיל
בריאח
זות דא
ייר בש
האמת
הוא מת
לא יל
אדם ט
קדושים
על למ
יחיל ל
אזו ט
אלקו
המתי
גשמיים
ודת י
יור את
ר המת
קמה
ח"י ל
לרבי י
דיס

כל השונה הלכות ביום (בוודאי הוא קשור) ר"ל ששונה בזאת
 הבחינה שיודע מן התורה כל ההליכות והתנסויות של
 כל יום בוודאי הוא קשור ברומניות בעולם התורה
 וא"כ הוא מובטח שהוא בן עולם הבא שנאמר הליכות עולם
 לו זה בוודאי אי אפשר לידע התנסויות העולמות אם לא
 ע"י הלכות התורה שמקשר נפשו ברומניות התורה וע"ז ידע
 איך להתנהג. והוא שאמר הכתוב הנני ממטיר לכם לחם מן
 השמים ר"ל אשפיע לכם מזון ושפע רומניות שיהיה נפשיכם
 ניזון מחיות התורה ורומניות היות מן השמים כו' ואז ע"ז
 שאחס תהיו קשורים ודבוקים ברומניות התורה ואלא העם
 ולקטו דבר יום ביומו. שהעם ילקטו מזה התנסויות של כל
 יום ביומו ר"ל ע"י התורה ידעו האיך להתנהג בכל יום כאשר
 הארכנו לעיל בס"ד והבן.

להם. אך כיוון שמיאנו בדבר אז הכניסו כוונת בידים
 והולרכו לשני לוחות אבנים. והוא שאמר ויקחו אבן וישמעו
 תזמיו במקום הירדים. והוא פירש שרפו ידיהם מדברי תורה
 ר"ל דרפו הירדים מדברי תורה הירדים של משה רבינו ע"ה
 שהיו יכולים להשיג דברי תורה מן הירדים שלו: אבל אחר
 וחור שהם לא אמרו זה ואחרן ה"י עם משה בהר הם לא
 נפלו ממדריגתם והשגה שלהם וה"י מאירים להם הירדים
 משה. ו"ש תמכו בידיו מזה אחר שהם באמת ה"י משיגים מ
 הירדים של משה וכל יד ה"י להם כלום אחר. והיו ידיו אמונה
 עד בא השמש ר"ל שידיו היו מאירין להם עד פטירת משה
 הגמשל לשמש והבן:

ויאמר כי יד על כס יה מלחמה לה' בעמלק מדון
 דור ואיחא בילקוט ר' ברכי' בשם ר' אבהו

הנהא כל זמן שזרעו של עמלק בעולם כביכול הכנף מנשח
 את הפנים אבד זרעו של עמלק יטל הכנף מן הפנים שנאמר
 ולא יכנף עוד מוריך. ור' לוי בשם ר' חמא בר חנינא כו'
 זמן שזרעו של עמלק בעולם כביכול אין הכסא ואין השם
 שלם. אבד זרעו של עמלק מן העולם השם שלם והכסף
 שלם שנאמר האויב תמו חרות לנלח וערים נחשת אבד
 זכרם המה וה' לעולם ישב כוון למשפט כסאו עכ"ד הילקוט
 הנה כתיב עוטה אור כשלמה כשעלה ברזונו הקדוש. והפסוק
 להאיל ולברוא את העולמות ולהטיב טובו וחסדו לכל בשר
 עולם ושירעו נודל חסדו ויראמו י"ת שמו ולמדע דאיו רב
 ושלט והאיך היה באפשר. להיות לנו שום השגה בו ית'
 אשר לית מחשבה תפיסא בו כלל והוא מושלל מהשגה: לזה
 מגדל חסדו וטובו האיל כביכול אוח תהוד מעטת לטובו
 והוא ע"ה אור כשלמה אשר ע"י יכירו כל באי עולם גדולת
 ונבורותיו ורמתו ית"ש. וזה האור נקרא כביכול אור מיו של
 הקב"ה ית' שמו. והוא שאנו אומרים: יאר ה' פניו אליך
 ויחונך כי שם הוא עולם חסדו. ודא הוא שנאמר כי יעניך
 חרועך ואור פניך כי ריחם יעניך הוא מידת החסד מידת
 של אברהם אבינו ע"ה: חרועך הוא מידתו של יצחק אבינו
 ע"ה. ואור פניך הוא מידתו של יעקב אבינו ע"ה והוא
 ה"י הבחיר של האבות וזה הוא עיקר ואור פניך כי ריחם
 שזונו בני ישראל עם קרובו מאור פניו של הקב"ה ונ"ש
 כביכול בלי שום תסך ומבדיל כי שם הוא עולם גודל הרחמים
 והחסד הטוב והוא נמשך ממידת של שלם עשרת חוקים
 דיקנא עלאה קדישא שהוא א"ל והוא לשון תוקף החסדים
 וחזק: שמשם נמשכו תוקף החסדים והרחמים עליונים לכל
 המידות ולכל העולמות וזה אורו ית' שמו לעד. והוא שם
 הקדוש. אור פני"ל שהוא אור פני אל והוא מספר מלכות
 שהוא בימטרי' שע"ה וזהו עוטה אור כשלמה והוא נ"כ סוד
 החשת"ל כי מספר אחד לכלום חושבנא דדין כחושבנא דדין
 והוא הברכה בברכת כהנים יאר ה' פניו אליך ויחונך
 ה"ינו

בפסוק ויבא עמלק וילחם עם ישראל בריפדים: וידי
 משה כבידים ויקחו אבן וישמו תחתיו כו':

דכנה כתיב בספר עשרה מאמרות אלו לא אמרו ישראל אל
 משה קרב אתה ושמע פן נמות כו' ואם שמעו ישראל היר"ד
 דברות מפי השם עלמו לא ה"י לריבין לשני לוחות הברית
 לוחות אבנים. רק שהיה השם ית' משפיע להם שכל והשגה
 גדולה כל כך עד שהיו ידים של משה רבינו ע"ה בעלמו כשני
 לוחיו ועשר אצבעות שלו חמשה של לר ימין וחמשה מזד שמאל
 ה"י מאירים לישראל ומשם היו יכולים לקבל ולהשיג כל
 התורה. אך מחמת שדחו יד ימין ורצו לשמוע ע"י סרסור
 לכך נתמעט ההשגה מהם והולרכו לשתי לוחות אבנים.
 והנה הש"ס יליף מכאן דכל המשחתה בלעזן של ישראל זוכה
 ורואה בנחמתם. ומביא רא"י מכאן דכתיב וידי משה כבידים
 ויקחו אבן וישמו תחתיו דהשתתף בלעזרו של ישראל. דלכאורי
 הוא חמות במאי עסקינן אי באדם שיש לו שייכות בלעזר הלבזר
 ואינו מלעזר עמהם אטו בשופטי עסקין מי הוא האדם אשר
 רואה בלעזרו ולא ישים אל לבו ומאי חר"י עם לבזר. ואי
 דהש"ס מ"ירי באדם אשר טוב לו לבו ואין לו שייכות כלל בלעזר
 הלבזר ואעפ"כ לריך להשתתף עמהם בלעזן אי"כ קשה מאי
 רא"י נמשה שהשתתף בלעזן של ישראל הלא כאן מלחמת
 עמלק עיקר הדבר ה"י חלוי במשה כמ"ש לא הלחם
 בעמלק אך י"ל דבאמת אמרו חז"ל ויסעו מרפידים ויבוא
 עמלק ע"י שרפו יריהם מן החורה ע"ז בא עמלק. והנה
 שראל אשר רפו יריהם לשמוע מפי השם עלמו רק ע"י
 סרסור ונתמעט השנתם לכך בא עמלק עליהם. אבל משה
 בשביל זה לא ירד כלום ממדריגתו עבור זה. וא"כ עיקר
 המלחמה ה"י עבור ישראל ואפ"ה ה"י מלעזר בלעזן. ושפיר
 יליף הש"ס דחייב לשתף בלעזר הלבזר ולפי"ז י"ל פירוש הכתוב
 וידי משה כבידים ר"ל שהכניסו ישראל משה וכבודו בידים של
 משה ע"י שלא רצו לשמוע מפי הש"ת דהו הירדים מאירים

ה"ינו

הוא נכללו כל התורה וכל הדיבורים והוא ידוע דקול הוא
 נ"כ בחינה כוללת דבקול נכללו כמה בחינת אש ורוח ומים :
 והוא אפילו דיבור של חלקים אין לשער מה שיכול לכלול .
 ואלו ית"ש אין חילוק בין קול לדיבור כי יכול לכלול הכל
 בדיבור כל הענינים כמ"ש בדבר ה' שמים ועשו בדיבור ועשו
 שמים והוא מידה כללות כמו ששמענו בהר קיני שמים מפי
 הגבורה אכני ולא יהי' לך וכו' נכללו כל התורה והמלות מה
 שאין הפה יכול לדבר וכו' אבל בדיבור הנשמי א"א לכלול זולת
 דבר א' אמנם כשארם מאמין שכל ההבליים ודיבורים הוולאים
 מפיו כל דיבור הוא כלול בו חיות הגבורה ורוח ה' דבר בו :
 ואז כשמקשר הדיבור בקול וקול בתחשבה בשורש הרוחניות
 וחיות חלקות אז אע"פ שאין הדיבור יכול לכלול כמה
 דיבורים אבל מ"מ הוא כלול תכונה ענינים וכמה שכליים
 והדיבור מתפוצץ לכמה חלקים כיון שהוא דיבור חלקים כמו
 שאנו רואים בתורתנו הקדושה כל דיבור של משה כלול מתכונת
 עניינים וסובל כמה פירושים מחמת שהי' הדיבורים נקשרים
 בחיות ובשורש הרוחניות הקדושה והנה כתיב ירושלים הרים
 סביב לה וד' סביב לעמו מעתה ועד עולם ירושלים היא
 כנ"י ששם נכללו כל הדברים והיא מסובבת מן ההרים ואין
 הרים אלא אבות ששורש הקדושה ברוחניות העולם העליון
 השרשים הללו מסבבים כנ"י וכל אחד רריך לראות שיהיה
 דבוק בשורש ויהי' השורש מאיר לענף בלי שום מסך ובלי
 שום תערובות רע ח"ו והנה באמת האדם רריך לדבק במידות
 הקדושים וליך בעיקבות אבותינו הקדושים ושורש הרוחניות
 בעולמות העליונים להיות מרכבה לחסד : ולריך האדם להיות
 עושה חסד בעולם : אך העיקר שיהי' מחסדים טובים שיאירו
 החסדים ושהיו מהשורש הטוב ויהי' נקשרים בשורש הרוחניות
 של החסד עליון ולא יהי' בו חלק הרע כי אע"פ שהחסד
 הוא טוב מ"מ כיון שיש בו רע כמו שאמרו חז"ל כל
 הנעשה רחמן על אכזר כו' ולריך להיות החסד כולו טוב .
 ומה שאנו אומרים גומל חסדים טובים ר"ל מלשון ויגמל
 הילך שהקב"ה מפריד וגומל החסדים מחלקי הרע שיהיו רק
 חסדים טובים וכמו ק' במדת הגבורה מה שיטריך להסתגב
 במידה זו להסתגב על ירו ולהכניע כל חלקי הרע ולשעבד
 תחת הטוב : ואז כשארם מדבק א"ע במידות האלו ובא לידי
 עבודת האמת ומתדבק א"ע בשורש האמת ששם כלול כל
 הנוגין : ואדם רריך לראות בכל מדות שוהג בחסד ובגבורה
 ורחמנות שלו שיהיה הכל אמיתות וך ונקי ובהיר בלי שום
 תערובות רע רק באמת הפשוט שהוא הכוללת של ג' נוגין
 כי במדת אמת כלול הכל חו' בחינת שי"ן אשר בו ג' קוין -
 זה בחודש השלישי שהוא בחינת אמת שהוא השי"ן זהו
 חידוש השלישי החחדשות הכולל משלש' מחסד וגבורה והתפארת
 ולכן כשארם מניע לבחינת האמת אז הוא יולא מכל חלקי
 הרע ומכל המזירות אותו : וז"ש ללאח ב"י מארץ מצרים ר"ל
 מצרים שהם מזירות להקדושה אבל כשיהיה דבוק בבחי' האמת
 אזי הם יולאים מכל ענפי הרע וכולם נכנעים תחת הטוב
 והאמת

הוא שיבוא למידות חנון ואור פניו ית"ש הוא חכמה ובינה
 ויהי' חסד ויקרא שם המקום שהוא פניאל כי ראיתי
 חלקים פנים אל פנים ותלל נפשי : והנה שרו של עשו
 הרשע כשנחבק עם יעקב אבינו ע"ה ראה להכחיש ח"ו בחינת
 הקדושה שלימה והקדושה של יעקב אע"ה ושתלבש בכוחותיו
 ח"ו ויעקב ישר אל מלאך ויכול לו והעביר כל המסכים
 המבדילים עד שהאיר לו אל עלמו אור פניו של הקב"ה .
 והוא שם המקום שהוא פניאל ובהו ותכלל נפשי : והנה כל
 המן שזרעו של עמלק בעולם והס קליפות גדולות ר"ל הס
 עשירים מסכים המבדילים בין ישראל לאור פניו של הקב"ה
 כביכול : והוא שאמר ר' ברכי' שכביכול הכנף מכסה את
 הפנים היינו שאין אנו בני ישראל חנון מאור פניו של
 הקב"ה כביכול רק מתמלית וע"י המסכים המבדילים אבל
 במהרה בימינו כשיאיר זרעו של עמלק אז אין הכנף מכסה
 את הפנים והיו ירויים בעזרת האל מאור פניו ממש בלי
 מן מסך המבדיל ויתגברו רחמים וחסדים הקדושים במהרה
 וימינו חמן המשכיל יבין ור' לוי בשם ר' חמא בר חנינא
 מן שזרעו של עמלק בעולם כביכול אין השם שלם ואין
 נכסא שלם וכו' עד ויהי' לעולם יב' כוון למשפט כאחא איתא
 גמרא הקדוש בכנוגא דאיון מתיחדין לעילא ברזא דאחד וכו'
 והבן

פרשת יתרו

בפסוק ויבא אהרן וכל זקני ישראל לאכול לחם עם
 מותן משה לפני חלקים . והקושי בראשון וכו'
 מני חלקים אכלו והלא לפני משה אכלו אלא מכאן שהנהגה
 העושה שח"מ מסובין ושרוים בחוכה כאילו נהנה מזיו
 שכינה ושללתי את פי הרב הקדוש המנוח מניד משרס
 ק"ק קאזיץ מה זה שהוקשה כל כך לחז"ל וכו' לפני חלקים
 וכו' הלא שויתי ה' לנגדי תמיד וכל תנועותיו ומעשיו של
 דם רריך להיות כאלו עומד לפני המלך כירוע ואיכ לכך
 יוצא לאכול לחם כדרך של דריקים לפני חלקים והשיבלי
 י"פ מה דאיתא בנמרח אסור להספלל אחורי רבו . והטעם
 כי מורא רבך כמורא שמים ובשעה שיש לו מורא רבו א"א
 ויות עליו מורא שמים הראוי להפלה מחמת שיש עליו מורא
 אמתה אחרת . והוא שסי' קשה לחז"ל וכו' לפני חלקים אכלו
 אלא לפני משה אכלו . והי' עליהם מורא רבן והאך הי'
 האפשרי להיות עליהם מורא שמים ומה זאת לפני חלקים
 אלא מכאן שכל הנהגה וכו' והוא בעלמו מורא שמים ודא ודא
 אמת הוא .

בפסוק

בחדש השלישי ללאח ב"י ממזרים ביום ההוא
 באו מדבר סיני . י"ל דרך רמז והנה ידוע דר'
 וסוף היו קוראין לו חז"ל סיני . ע"ש שהיה בקי בהלכות :
 וי"ל כולל כל השמעתיות וכל הנמרות וכינו אותו בשם סיני .
 ורי חזינן דחיבת סיני הוא מורה על כללת הכל לפי שבהר

בד בדי
 אבן ויש
 יבתי תורה
 רבינו ע"ה
 אבל אחר
 סס לא
 הדיים
 משינים
 ידיו חמוס
 יורת משה
 עמק מדון
 אבא ב
 נקף מכסה
 ים שחמור
 חנינא כ
 ואין השם
 וס והספ
 השת אבר
 דר הילקע
 והפני
 וכלבא
 דאיו ר
 בו ית
 שנה ל
 גה לעט
 לם גולת
 אור מיו
 פניו אר
 כי יעיר
 אר מית
 חק אביו
 ג' והוא
 כי רחם
 ב"ה ובי
 ל הרמז
 ים חוק
 החסדים
 יוניס ל
 זהו סס
 יר מלג
 אבי סר
 נא דרין
 ויחוק
 ינו